

RIKSDAGENS SVAR 269/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar samt vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar samt vissa lagar som har samband med den (RP 13/2006 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 24/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Offentlighetsprincipen

Rättegången och rättegångshandlingar är offentliga, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i någon annan lag.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller rättegångens och rättegångshandlingarnas offentlighet i riksätten, högsta domstolen, hovrätterna, tingsrätterna, arbetsdomstolen och krigsrätterna.

Lagen tillämpas också på behandlingen av sådana ärenden i marknadsdomstolen på vilka för-

valtningsprocesslagen (586/1996) inte tillämpas.

Till den del inte något annat föreskrivs i denna lag skall i domstolarna tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *rättegång* muntlig förhandling och skriftligt förfarande i ett ärende samt domstolens överläggning,

2) *muntlig förhandling* huvudförhandling, förberedelsesammanträde, syn eller något annat rättegångsförfarande där en part har rätt att närvara eller där någon hörs personligen,

3) *skriftligt förfarande* föredragning eller annat rättegångsförfarande som baserar sig uteslutande på skriftligt rättegångsmaterial,

4) *domstolens överläggning* överläggning mellan ledamöter och föredragande i domstolen i syfte att avgöra ett mål,

5) *rättegångshandling* en i 5 § 1 och 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsedd handling som inkommit till domstolen eller upprättats vid domstolen för en rättegång; minnesanteckningar eller utkast eller andra sådana handlingar som den som upprättat handlingarna ännu inte har lämnat in för föredragning eller för något annat förfarande i ett ärende är dock inte rättegångshandlingar.

Vad som i denna lag föreskrivs om rättegångshandlingar gäller på motsvarande sätt offentligheten beträffande föremål.

2 kap.

Uppgifter om en rättegång

4 §

De grundläggande uppgifterna om en rättegång samt deras offentlighet

Uppgifterna om den domstol som behandlar ärendet, ärendets exakta art, processens gång samt den muntliga förhandlingens tid och plats såväl som de uppgifter som är nödvändiga för specificering av parter är offentliga. Domstolen kan dock i en sådan situation som avses i 6 § förordna att uppgifterna om en målsägandes eller en asylsökandes identitet skall hållas hemliga.

5 §

Tidpunkten för när de grundläggande uppgifterna om en rättegång blir offentliga

De grundläggande uppgifter om rättegången som avses i 4 § blir genast offentliga, om inte något annat följer av 2 mom.

I ett ärende som gäller tvångsmedel enligt 5 a kap. i tvångsmedelslagen (450/1987), polis-

åtgärder enligt 32 b § i polislagen (493/1995) eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen (1466/1994) och i vilket den som är föremål för tvångsmedel eller åtgärder inte behöver höras vid behandling av yrkandet på tvångsmedel eller åtgärder, blir de grundläggande uppgifterna offentliga först när den som misstänks för brott eller är föremål för tvångsmedel eller åtgärder senast skall underrättas om användningen av tvångsmedel eller åtgärder, om inte domstolen beslutar att de grundläggande uppgifterna skall bli offentliga före det.

6 §

Sekretess för uppgifter om identitet

Domstolen kan förordna om hemlighållande av

1) målsägandens identitet i brottmål som gäller omständigheter av synnerligen känslig natur i målsägandens privatliv, eller

2) asylsökandens identitet i ett ärende som gäller tagande i förvar, om det inte är uppenbart att utlämnande av uppgiften inte äventyrar säkerheten för asylsökanden eller asylsökandens närstående.

På begäran av en part är dock en i 1 mom. avsedd uppgift om partens identitet offentlig.

3 kap.

Rättegångshandlingarna

7 §

Rättegångshandlingarnas offentlighet

En rättegångshandling är offentlig efter den tidpunkt som anges i 8 §, om inte handlingen är sekretessbelagd enligt 9 § eller om inte domstolen med stöd av 10 § bestämmer att den skall hållas hemlig.

Var och en har rätt att ta del av en offentlig rättegångshandling.

8 §

Tidpunkten för när en rättegångshandling blir offentlig

Om det inte i denna lag eller med stöd av den bestäms något om hemlighållande av en rättegångshandling, blir den offentlig enligt följande:

1) en rättegångshandling som lämnats in till en domstol som behandlar ett annat än i 2 punkten avsett brottmål i första instans blir offentlig när ärendet har tagits upp vid muntlig förhandling eller, om någon muntlig förhandling inte hålls i ärendet, när ett avgörande i huvudsaken meddelas,

2) en rättegångshandling som lämnats in till en domstol vid ett skriftligt förfarande som avses i 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) blir offentlig när svarandens samtycke till att målet avgörs i skriftligt förfarande har inkommit till tingsrätten,

3) en rättegångshandling som lämnats in till en domstol i något annat ärende än ett sådant som avses i 1 punkten blir offentlig när den domstol som behandlar ärendet har tagit emot handlingen,

4) en rättegångshandling som innehåller en domstols avgörande blir offentlig när avgörandet har meddelats eller är tillgängligt för parterna,

5) en föredragningspromemoria som upprättats vid en domstol för domstolens ledamöter samt andra med en sådan handling jämförbara rättegångshandlingar som upprättats i syfte att förbereda behandlingen av ett ärende blir offentliga när behandlingen av ärendet har avslutats vid domstolen i fråga,

6) andra rättegångshandlingar som upprättats vid en domstol blir offentliga när de undertecknats eller på motsvarande sätt bekräftats.

Domstolen kan förordna att en rättegångshandling som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten blir offentlig tidigare än vad som anges i momentet, om det är uppenbart att det inte vållar någon som har del i saken skada eller lidande att handlingen blir offentlig eller det finns vägande skäl för att handlingen blir offentlig.

Domstolen kan förordna att en rättegångshandling som avses i 1 mom. 3 eller 6 punkten blir offentlig senare än vad som anges i momentet, dock senast vid den muntliga förhandlingen i ärendet eller, om någon muntlig förhandling inte hålls i ärendet, senast när ett avgörande i huvudsaken meddelas. Detta förutsätter att

1) det sannolikt skulle vålla någon som har del i saken skada eller lidande att göra rättegångshandlingen offentlig vid en tidigare tidpunkt än vad domstolen har förordnat och det inte finns vägande skäl till att göra den offentlig vid en tidigare tidpunkt, eller

2) det att rättegångshandlingen blir offentlig vid en tidigare tidpunkt än vad domstolen har förordnat skulle hindra domstolen från att utöva sin rätt att bestämma om hemlighållande av rättegångshandlingen.

9 §

Sekretessbelagda rättegångshandlingar

En rättegångshandling är sekretessbelagd till den del den innehåller

1) uppgifter vilkas offentlighet sannolikt skulle äventyra statens yttre säkerhet eller medföra betydande skada eller olägenhet för Finlands internationella förbindelser eller förutsättningar att delta i det internationella samarbetet,

2) känsliga uppgifter om omständigheter som har samband med någons privatliv, hälsotillstånd eller handikapp eller med socialvård som personen erhållit,

3) uppgifter om ett brottsoffer, om utlämnandet av uppgifterna skulle kränka offrets rättigheter eller minnet av offret eller offrets närstående,

4) uppgifter om rättspsykiatrisk sinnesundersökning av en åtalad, personundersökning av en ung förbrytare, verkställighetsplan för ungdomsstraff, lämplighetsutredning i samband med samhällstjänst som utförs i stället för fängelsestraff, utlåtande som lämnats för förfarandet vid frigivning av långtidsfångar eller uppgifter som finns i straffregistret,

5) kontaktinformation som avses i 11 § 2 mom. 7 punkten och 24 § 1 mom. 31 punkten i

lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, eller

6) uppgifter om domstolens överläggning.

Domstolen kan på grund av ett vägande allmänt eller enskilt intresse i anslutning till saken eller på yrkande av den som uppgifterna gäller besluta att rättegångshandlingar som är sekretessbelagda enligt 1 mom. 2—5 punkten blir offentliga till vissa delar eller i sin helhet.

De uppgifter som avses i 1 mom. 2 punkten är dock inte sekretessbelagda i ett brottmål till den del de har ett väsentligt samband med den gärning som avses i åtalet eller den straffrättsliga bedömningen av gärningen, om inte domstolen med stöd av 10 § förordnar att de skall hållas hemliga.

10 §

Sekretessförordnande

På begäran av en part eller av andra särskilda skäl kan domstolen förordna att en rättegångshandling skall hållas hemlig till behövliga delar, om handlingen innehåller uppgifter som enligt någon annan lag är sekretessbelagda och vilkas offentlighet sannolikt skulle medföra väsentlig olägenhet eller skada för de intressen till vilkas skydd sekretessen har föreskrivits.

11 §

Sekretesstid

Sekretesstiden för en rättegångshandling som är sekretessbelagd enligt 9 § 1 mom. 2 eller 4 punkten är 60 år och sekretesstiden för en rättegångshandling som är sekretessbelagd enligt 9 § 1 mom. 6 punkten är 80 år. Sekretesstiden för övriga rättegångshandlingar som är sekretessbelagda enligt 9 § är 25 år.

Sekretesstiden för en rättegångshandling som domstolen har förordnat att skall hemlighållas med stöd av 10 § och för ett avgörande som domstolen har förordnat att skall hemlighållas med stöd av 24 § är högst 60 år, om syftet med förordnandet är att skydda privatlivet, och högst

25 år, om syftet med förordnandet är något annat.

Sekretesstiden räknas från den tidpunkt vid vilken ärendet inleddes vid domstolen.

Om det är sannolikt att en rättegångshandling när den blir offentlig fortfarande vid utgången av sekretesstiden kommer att medföra betydande olägenhet för de intressen till vilkas skydd sekretessen har föreskrivits eller förordnats, kan den domstol som senast behandlade huvudsaken förlänga sekretesstiden med högst 60 år på ansökan av den som uppgifterna gäller.

12 §

En parts rätt att ta del av en handling

En part har rätt att ta del av innehållet i också en sådan rättegångshandling som inte är offentlig, om inte något annat följer av 2 mom.

En parts rätt enligt 1 mom. gäller inte

1) kontaktinformation som avses i 11 § 2 mom. 7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet,

2) rättegångshandlingar som upprättats vid en domstol, före den tidpunkt som anges i 8 §,

3) ett ärende som gäller tvångsmedel enligt 5 a kap. i tvångsmedelslagen, polisåtgärder enligt 32 b § i polislagen eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen och i vilket den som är föremål för tvångsmedel eller åtgärder inte behöver höras vid behandlingen av kravet på tvångsmedel eller åtgärder, eller

4) rättegångshandlingar till den del de innehåller uppgifter om domstolens överläggning.

13 §

Hur en handling skall lämnas ut

I fråga om utlämnande av rättegångshandlingar gäller 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Uppgifter i en videoinspelning eller i någon annan motsvarande bild- och ljudupptagning kan dock lämnas ut bara genom att upptagningen hålls tillgänglig i domstolen, om det med beaktande av upptagningens innehåll finns skäl att

anta att utlämnandet av uppgifterna på något annat sätt kan leda till att integritetsskyddet för personer som förekommer på upptagningen kränks.

4 kap.

Muntlig förhandling

14 §

Offentlighet vid muntlig förhandling

Den muntliga förhandlingen i ett ärende är offentlig, om inte domstolen med stöd av 15 § förordnar att muntlig förhandling skall ske utan att allmänheten är närvarande.

Var och en har rätt att närvara vid en offentlig förhandling, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i någon annan lag.

Domstolen skall senast när sammanträdet börjar lämna meddelande om muntlig förhandling på sammanträdesplatsen genom en uppropsslista på vilken skall antecknas parternas namn, med undantag för målsägandens namn i brottmål där åklagaren utför åtal, ärendets exakta art, behandlingsfasen, den muntliga förhandlingens tid och plats samt domstolens sammansättning.

15 §

Förhandling inom stängda dörrar

På begäran av den som har del i saken eller av andra särskilda skäl kan domstolen besluta att den muntliga förhandlingen i ett ärende helt eller till behövliga delar skall ske utan att allmänheten är närvarande, om

1) offentlig förhandling sannolikt skulle äventyra statens yttre säkerhet eller medföra betydande skada eller olägenhet för Finlands internationella förbindelser eller förutsättningar att delta i det internationella samarbetet,

2) det läggs fram känsliga uppgifter om omständigheter som har samband med någons privatliv, hälsotillstånd eller handikapp eller med socialvård som personen erhållit,

3) det läggs fram en rättegångshandling som är sekretessbelagd enligt 9 § eller en rättegångshandling som domstolen har förordnat att skall hållas hemlig med stöd av 10 §, eller om det i ärendet kommer fram uppgifter som enligt någon annan lag är sekretessbelagda och offentlig förhandling i fråga om dessa uppgifter sannolikt skulle medföra väsentlig olägenhet eller skada för de intressen till vilkas skydd sekretessen har föreskrivits,

4) offentlig förhandling kunde äventyra säkerheten för en asylsökande eller en närstående till asylsökanden,

5) en person som inte har fyllt 18 år står åtalad för ett brott och förhandling inom stängda dörrar inte skulle strida mot ett synnerligen viktigt allmänt intresse,

6) en person som inte har fyllt 15 år eller en person vars handlingsbehörighet har begränsats skall höras, eller om

7) i ärendet

a) någon förpliktas att röja en omständighet eller att till besiktning lägga fram ett föremål eller en rättegångshandling som personen enligt lag får vägra röja eller lägga fram till besiktning,

b) någon förpliktas att besvara en fråga som personen annars får vägra besvara, eller

c) en rättegångshandling som skall läggas fram innehåller meddelanden mellan den åtalade och någon som står i ett sådant förhållande till den åtalade som avses i 17 kap. 20 § i rättegångsbalken eller innehåller sådant som den som avses i 23 § i nämnda kapitel inte får vittna om vid rättegång eller den som avses i 24 § i nämnda kapitel får vägra röja.

16 §

Offentligheten i tvångsmedelsärenden

I fråga om rättegångens och rättegångshandlingars offentlighet i tvångsmedelsärenden tillämpas denna lag, om inte något annat följer av denna paragraf.

Domstolen kan besluta att muntlig förhandling om häktning, reseförbud och framläggande av bevis som sker innan handläggningen av ett åtal har inletts skall hållas utan att allmänheten

är närvarande, om den som kräver tvångsmedel yrkar på detta av skäl som har samband med utredningen eller den som misstänks för brott själv begär detta eller om domstolen av andra orsaker anser det vara nödvändigt. I strid med den misstänktes begäran får handläggning ske i närvaro av allmänheten bara om det finns vägande skäl till det.

Rättegångshandlingarna från en förhandling om tvångsmedel eller mottagande av bevis som sker innan handläggningen av ett åtal har inletts kan, med undantag för den rättegångshandling som innehåller avgörandet, av orsaker som nämns i 2 mom. sekretessbeläggas högst till dess att åtalet handläggs eller målet avskrivs.

Ett ärende som gäller tvångsmedel enligt 5 a kap. i tvångsmedelslagen, polisåtgärder enligt 32 b § i polislagen eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen och i vilket den som är föremål för tvångsmedel eller åtgärder inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på tvångsmedel eller åtgärder, handläggs och avgörandet avkunnas utan att allmänheten är närvarande. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir offentliga när den som misstänks för brott eller är föremål för tvångsmedel eller åtgärder senast skall underrättas om användning av tvångsmedel eller åtgärder, om inte domstolen av särskilda skäl beslutar att handlingen skall bli offentlig före det.

17 §

Närvaro vid förhandling inom stängda dörrar

Vid förhandling inom stängda dörrar har, förutom parterna och deras ombud och biträden, de personer rätt att närvara vilkas närvaro domstolen anser vara nödvändig.

Vid beslut om att förhandlingen i ett ärende skall ske utan att allmänheten är närvarande, får allmänhetens rätt att närvara vid förhandlingen bara begränsas till den del det är nödvändigt för att trygga det intresse som skall skyddas.

18 §

Tystnadsplikt

I fråga om hemlighållande och utnyttjande av uppgifter som är sekretessbelagda enligt denna lag eller enligt ett sekretessförordnande som meddelats med stöd av den och som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar gäller vad som föreskrivs i 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Tystnadsplikten och förbudet mot utnyttjande gäller samtliga som är närvarande vid förhandling inom stängda dörrar.

19 §

Sekretessbelagda uppgifter vid offentlig förhandling

Uppgifter som är sekretessbelagda enligt 9 § eller som domstolen förordnat att skall hållas hemliga med stöd av 10 § får vid offentlig förhandling läggas fram muntligen eller med hjälpmedel i den omfattning som behövs för att ärendet skall kunna handläggas.

Uppgifter som avses i 9 § 1 mom. 5 punkten får inte behandlas offentligt, om det inte finns särskilt vägande skäl till det.

20 §

Begränsning av allmänhetens närvarorätt

Domstolen får begränsa allmänhetens närvaro vid offentlig förhandling, om det är nödvändigt för att ett vittne, någon annan som skall höras eller en part eller den som står i ett i 15 kap. 10 § 2 mom. i strafflagen (39/1889) avsett förhållande till någon av de nämnda personerna skall kunna skyddas för hot mot liv eller hälsa. Domstolens ordförande får begränsa allmänhetens närvaro vid offentlig förhandling, om det är nödvändigt för att undvika trängsel.

Domstolen får förbjuda personer under 15 år att närvara vid offentlig förhandling, om det kan vara skadligt för dem att vara närvarande.

21 §

Upptagning av den muntliga förhandlingen

Fotografering och bandning samt annan bild- och ljudupptagning och överföring av dem med tekniska metoder är vid en offentlig muntlig förhandling tillåten för andra än domstolen endast med ordförandens tillstånd och i enlighet med dennes anvisningar.

Tillstånd kan beviljas innan förhandlingen inleds och vid avkunnande av domstolens avgörande, om

1) upptagningen inte medför betydande olägenhet i fråga om integritetsskyddet för en part eller någon annan som skall höras eller äventyrar dennes säkerhet, och

2) det inte finns några andra med 1 punkten jämförbara vägande skäl att förvägra tillstånd.

Till övriga delar kan tillstånd till upptagning av en rättegång beviljas om det finns förutsättningar för detta enligt 2 mom. och om upptagningen inte heller försvårar en ostörd muntlig förhandling och om de som har del i rättegången ger sitt samtycke till upptagning.

5 kap.

Domstolens avgörande

22 §

Avgörandets offentlighet

Domstolens avgörande är offentligt, om inte domstolen med stöd av 24 § förordnar att det skall hållas hemligt.

Parterna och allmänheten har rätt att närvara när avgörandet avkunnas. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet är offentlig.

23 §

Sekretess för domstolens överläggning

Domstolens överläggning och omröstning sker utan att parterna och allmänheten är närva-

rande. Innehållet i överläggningen skall hemlighållas.

24 §

Förordnande om sekretess för ett avgörande

Domstolen kan förordna att ett avgörande till behövliga delar skall hållas hemligt, om avgörandet innehåller

1) uppgifter som skall hemlighållas enligt 9 §,

2) uppgifter som har hemlighållits genom ett sekretessförordnande enligt 10 §, eller

3) uppgifter som har hemlighållits genom att muntlig förhandling har hållits utan att allmänheten har varit närvarande.

Domslutet och de tillämpade lagrummen är dock också i ett sådant fall offentliga. Om inte parten i fråga begär något annat, kan domstolen dock meddela ett sekretessförordnande i fråga om

1) målsägandens identitet i ett brottmål, om brottmålet gäller omständigheter av synnerligen känslig natur i målsägandens privatliv, eller

2) asylsökandens identitet i ett ärende som gäller tagande i förvar, om det inte är uppenbart att utlämnande av uppgiften inte äventyrar säkerheten för asylsökanden eller asylsökandens närstående.

25 §

Offentlig redogörelse

När domstolen med stöd av 24 § 1 mom. har förordnat att ett avgörande skall hållas hemligt skall en offentlig redogörelse för avgörandet utarbetas, om saken är samhälleligt betydelsefull eller har väckt stort allmänt intresse. Den offentliga redogörelsen skall innehålla huvuddragen av ärendet och av motiveringen till avgörandet. En offentlig redogörelse som gäller ett brott som har samband med särskilt känsliga uppgifter om en persons privatliv skall också offentliggöras så att målsägandens identitet inte blir avslöjad.

26 §

Sekretessbelagda uppgifter i ett offentligt avgörande

Uppgifter som avses i 24 § 1 mom. får tas in i ett offentligt avgörande i den omfattning som behövs för att avgörandet skall kunna motiveras.

Uppgifter som avses i 9 § 1 mom. 5 punkten får inte tas in i ett offentligt avgörande, om det inte finns särskilt vägande skäl till det.

27 §

Underrättande av part om avgörandet

Om saken är samhälleligt betydelsefull eller har väckt stort allmänt intresse, och vid behov även i andra fall, skall domstolen i mån av möjlighet se till att en part kan ta del av avgörandets innehåll innan allmänheten får ta del av den rättegångshandling som innehåller avgörandet.

6 kap.

Procedurbestämmelser

28 §

Avgörande om offentlighet vid rättegång

Frågan om offentlighet vid en rättegång avgörs med stöd av denna lag på begäran av en part eller om domstolen anser det behövt eller om någon utomstående begär att få ta del av innehållet i en rättegångshandling. Frågan om offentlighet för en rättegångshandling som innehåller annat än ett avgörande kan avgöras också när rättegången upphört att vara anhängig.

När rättegången har upphört att vara anhängig kan domstolen avgöra frågan om en rättegångshandling eller en del av den skall hållas hemlig på begäran av en part eller den som saken gäller bara om denne inte har kunnat framställa en sådan begäran medan ärendet var anhängigt eller det finns något annat giltigt skäl till att en sådan begäran inte har framställts.

Om den som begär att få ta del av en rättegångshandling eller grundläggande uppgifter om

en rättegång eller den som hörs med anledning av en sådan begäran kräver det, skall saken avgöras skriftligen av domstolen i den sammansättning som föreskrivs i 29 §.

Ett avgörande som gäller en rättegångs offentlighet skall motiveras. Ett skriftligt avgörande som gäller en rättegångs offentlighet skrivs in i protokollet eller i en separat handling.

29 §

Domför sammansättning

Vid avgörandet av frågan om offentlighet vid rättegång med stöd av denna lag kan domstolen ha en sammansättning med en domare eller den sammansättning i vilken den är domför i huvudsaken. Om saken skall avgöras vid muntlig förhandling eller gäller offentligheten vid muntlig förhandling, kan den dock endast avgöras i den sammansättning som domstolen har vid den muntliga förhandlingen.

30 §

Hörande av den som har del i saken

Innan domstolen eller dess ordförande avgör frågan om offentlighet vid en rättegång med stöd av denna lag, skall den vars rätt saken gäller ges tillfälle att bli hörd. Hörande behöver dock inte ske, om det skulle orsaka onödigt dröjsmål med beaktande av ärendets art och det sannolikt inte medför betydande olägenhet eller skada om hörande inte sker. Om frågan om offentlighet avgörs när rättegången upphört att vara anhängig, är särskilt hörande i saken inte längre nödvändigt, om det inte finns särskilda skäl till det.

Den som har del i saken behöver inte höras vid ett avgörande som avses i 8 § 3 mom.

31 §

Interimistiskt förordnande

Domstolen kan i en anhängig rättegång besluta om en interimistisk begränsning av en rättegångshandlings eller muntlig förhandlings offentlighet utan att höra den som har del i saken,

om det är nödvändigt att saken avgörs omedelbart och offentlighet skulle hindra domstolen från att utöva sin rätt att besluta om hemlighållandet av en rättegångshandling eller om att muntlig förhandling skall hållas utan att allmänheten är närvarande.

Frågan om offentlighet skall avgöras slutligt senast vid den muntliga förhandlingen, eller om en sådan inte hålls, när huvudsaken avgörs.

32 §

Ny behandling

Domstolen kan medan en rättegång är anhängig eller efter det på yrkande av en part eller också av andra särskilda skäl fatta ett nytt beslut om offentligheten vid en rättegång eller beträffande en rättegångshandling som inte innehåller ett avgörande, om omständigheterna efter att saken redan har avgjorts har förändrats eller det finns andra vägande skäl till det.

När en rättegång har upphört att vara anhängig kan frågan om offentligheten beträffande en rättegångshandling som inte innehåller ett avgörande tas till ny prövning på begäran av en utomstående som en uppgift i rättegångshandlingen gäller och som inte har kunnat uttala sig i saken under rättegången.

Behörig domstol vid ny prövning av frågan om offentlighet är den domstol som handlägger eller senast har handlagt huvudsaken.

33 §

Sökande av ändring

En domstols avgörande enligt denna lag får överklagas särskilt genom besvär i samma ord-

ning som vid överklagande av domstolens avgörande i huvudsaken. Ett avgörande om en muntlig förhandlings offentlighet får överklagas bara av den som har del i saken.

Domstolens avgörande skall följas även om det överklagas. Skulle det annars bli onödigt att söka ändring, kan domstolen när den avgör saken förordna att avgörandet inte får verkställas förrän det har vunnit laga kraft, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett interimistiskt förordnande och ett avgörande som avses i 8 § 3 mom. får inte överklagas genom besvär.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

34 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot skyldigheten att iaktta handlingssekretess som föreskrivs i 9 § eller som förordnats med stöd av 10 eller 24 § och för brott mot tystnadsplikten enligt 18 eller 23 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen.

35 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om upphävande av lagen om offentlighet vid rättegång

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen av den 21 december 1984 om offentlighet vid rättegång (945/1984) jämte ändringar.

2 §

De sekretessförordnanden som meddelats med stöd av lagen om offentlighet vid rättegång och lagen av den 5 februari 1926 om offentlig-

het vid rättsskipningen (26/1926) förblir dock utan hinder av föreliggande lag i kraft som sådana. Sekretesstiderna löper dock ut inom de tider som anges i 11 § i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/) räknat från ikraftträdandet av denna lag.

3 §

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 15 § i marknadsdomstolslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i marknadsdomstolslagen av den 28 december 2001 (1527/2001) 15 §, sådan den lyder i lag 1173/2004, som följer:

15 §

Rättegångens offentlighet

I fråga om rättegångens offentlighet i marknadsdomstolen vid behandlingen av förvaltningsprocessuella ärenden tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomsto-

lar (/). I övrigt tillämpas i fråga om offentlighet vid behandlingen av ärenden lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/).

Denna lag träder i kraft den 200 .

L a g

om ändring av 16 § i lagen om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 2001 om behandling av vissa marknadsrättsliga ärenden
 (1528/2001) 16 § 2 mom. som följer:

16 §	som avses i denna lag tillämpas lagen om offent-
<i>Utredning av ärenden</i>	lighet vid rättegång i allmänna domstolar (/).
	— — — — —

— — — — —	I fråga om rättegångens offentlighet i mark-	Denna lag träder i kraft den	200 .
	nadsdomstolen vid behandlingen av ett ärende		
	— — — — —		

L a g

om ändring av 17 kap. 34 § i rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken 17 kap. 34 § 3 mom., sådant det lyder i lag 360/2003, som följer:

17 kap.	skrivs i lagen om offentlighet vid rättegång i all-
Om bevisning	männa domstolar (/).
	— — — — —

34 §

— — — — —	Vittnen eller andra personer kan höras utan att	Denna lag träder i kraft den	200 .
	allmänheten är närvarande enligt vad som före-		
	— — — — —		

Lag

om ändring av 6 § i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 6 § 1 mom. i lagen av den 26 juli 1993 om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993), sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 714/1994, 1651/1995, 60/2001, 582/2001, 1546/2001, 269/2002, 778/2005 och 852/2006, en ny 10 punkt, i stället för den 10 punkt som upphävts genom nämnda lag 1651/1995, som följer:

6 §

Avgiftsfria prestationer

Handläggningsavgifter enligt denna lag uppbärs inte

10) i ärenden som gäller offentlighet vid rättegång,

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 100 § i lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 25 januari 1993 om företagssanering (47/1993) 100 § 1 mom. som följer:

100 §

Användning av rättegångshandlingar för forskningsändamål

Har rättegångshandlingar vilka hänför sig till ett ärende som avses i denna lag med stöd av lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984) eller lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/) sekretessbelagts, kan den

domstol där ärendet har varit anhängigt utan hinder av detta ge tillstånd till att uppgifter ur en sådan handling lämnas för vetenskaplig forskning, om det är uppenbart att utlämnande av uppgiften inte kränker de intressen till vars skydd sekretess har föreskrivits.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 81 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 25 januari 1993 om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) 81 § 1 mom.
som följer:

81 §

Användning av rättegångshandlingar för forskning

Har det med stöd av lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984) eller lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/) bestämts att rättegångshandlingar vilka hänför sig till ett ärende som avses i denna lag skall hållas hemliga, kan den domstol där ärendet har varit

anhängigt utan hinder av detta ge tillstånd till att uppgifter ur en sådan handling lämnas för vetenskaplig forskning, om det är uppenbart att utlämnande av uppgiften inte kränker de intressen till vars skydd bestämmelsen om hemlighållande har meddelats.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 6 kap. 14 § i jordabalken

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 6 kap. 14 § i jordabalken av den 12 april 1995 (540/1995) ett nytt 3 mom. som följer:

6 kap.

Inskrivningsansökningar och behandlingen av dem

14 §

Kompletterande stadganden

lighet gäller lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/).

I fråga om offentlighet vid behandlingen av inskrivningsärenden och handlingarnas offent-

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 12 § i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 augusti 1996 om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) 12 § 2 mom. som följer:

12 §

Annan utredning

— — — — —
Om det är nödvändigt för att saken skall bli utredd, skall domstolen inhämta ett utlåtande av en statlig eller kommunal myndighet och höra personer som kan lämna uppgifter om saken. En person som hörs i domstolen kan röja en uppgift

som enligt vad som föreskrivs eller förordnas skall hållas hemlig, om uppgiften med stöd av 8 § 4 mom. har intagits eller kunde ha intagits i medlarens rapport. I fråga om offentlighet vid rättegången gäller lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/).
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 12 § i lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 26 augusti 2005 om medling i tvistemål i allmänna domstolar (663/2005) 12 § som följer:

12 §

Förfarandets offentlighet

I fråga om offentligheten för medlingen, de handlingar som behandlas där och förlikningen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/). Allmänheten får dock inte vara närvarande när medlaren i enlighet med 6 §

3 mom. överlägger med bara en av parterna. På begäran av en part skall också någon annan del av medlingen genomföras utan att allmänheten är närvarande, om det finns risk för att förlikning annars inte nås, och tilltron till att medlingen går riktigt till eller något annat vägande skäl inte kräver att behandlingen är offentlig.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 23 januari 2007